
354. Jorodd Asphjell (Huvudinlägg)

Gode nordiske venner! Tusen takk til Bryndís Haraldsdóttir for en fremragende tale og visjoner for neste år.

Nå er vi kommet til avslutningen for den 75. sesjonen, som har hatt et trygt, grønt og ungt Norden som overordnet tema. Vi har hatt flere – fire – spennende og arbeidsomme dager i partigrupper, i utvalg og ikke minst her i plenum. Politiske brytninger mellom partigrupper, mellom ministre, mellom parlamentarikere og mellom våre nordiske land – det er dette som bringer det nordiske samarbeidet og det nordiske samholdet videre.

Jeg tror alle var spente og takknemlige for at NATOs generalsekretær, Jens Stoltenberg, innledet ved åpningen av sesjonen her i Stortinget. En urolig verden kaller for sterkt nordisk samhold og samarbeid. Demokratiske verdier er under press. Russlands invasjon av Ukraina var og er et veiskille for europeisk sikkerhet. Som generalsekretæren i NATO understreket i sin tale: «Det sikkerhetspolitiske frikvarteret etter den kalde krigen er over, med økende stormaktrivalisering, krig i Europa og ny krig i Midtøsten, der vi ser grusomme menneskelige lidelser og tusenvis av uskyldige rammes.» «Dessverre kan vi ikke velge å forholde oss til bare én krise av gangen. Krigen i Gaza må ikke føre til at vår vilje og evne til å støtte Ukraina svekkes», understreket Stoltenberg i sin tale.

Under toppmøtet med de nordiske statsministrene understreket Jonas Gahr Støre at et finsk og svensk NATO-medlemskap vil styrke vår sikkerhet. Vi befinner oss i en ny historisk situasjon. Det åpner for et nærmere samarbeid om et totalforsvar, sosial trygghet og beredskap. Det skal bidra til et tryggere Norden.

Gode nordiske venner! Jeg tror vi alle er sterkt berørt og urolige for den pågående krigføringen og den humanitære krisen vi opplever i Gaza. Norden må stå sammen om å fordømme Hamas' grufulle terrorangrep på uskyldige mennesker den 7. oktober. Hamas må umiddelbart og betingelsesløst løslate alle gisler. Terror kan vi ikke akseptere, og Israel har rett til å forsvare seg mot angrepene fra Hamas.

Vi i Norden må kreve humanitær pause, slik at hjelp kan komme inn og sivile kan beskyttes. Norden må samtidig si klart og tydelig fra at vi ikke aksepterer de humanitære konsekvensene av det som nå utspiller seg på Gaza-stripen. Det er uakseptabelt med tanke på krav som internasjonal humanitær rett krever når det gjelder ansvaret for å beskytte uskyldige barn og sivile i en konflikt. Lidelsene vi har sett de siste ukene, minner oss nok en gang om at vi ikke må gi opp arbeidet for en varig og fredelig politisk løsning av konflikten. Det understreket også Jens Stoltenberg i sin tale.

Gode nordiske venner! Norden bør være ledende når det gjelder fornybar energi på land, til havs og i luften. Infrastrukturen mellom de nordiske landene må bedres. Det er derfor vi i Nordisk råd over lengre tid har krevd et ministerråd for infrastruktur som bidrar til en grønn transportsektor og økt mobilitet. Slik får vi et grønt Norden.

Gode nordiske venner! Vi har lang tradisjon for involvering av barn og unge. Vi må legge enda bedre til rette, slik at unge aktivt kan delta i samfunnsdebatten. Utstillingen «Unge stemmer i Norden» med temaet netthets, ytringsfrihet og demokratisk deltakelse minner oss om viktigheten av et ungt Norden.

Helt til slutt vil jeg understreke viktigheten av et styrket nordisk samarbeid. Vi må aldri glemme at vårt arbeid skal bygge sikkerhet gjennom vår nordiske velferdsmodell. Vi må selvsagt ha noe å leve av, men vi må også ha noe å leve for. Historien, språket og kulturen har bundet oss sammen i sterke fellesskap.

I går besøkte jeg den islandske ambassaden. Neste år er det Island som er vertskap. Nordens hus på Færøyene og Island er viktige kulturbærere av

vår felles kulturarv og flotte arkitektur. Foreningen Norden som vi hadde møte med i lunsjen, er viktig for å løfte fram arbeidet for folkeligheten fra sivilsamfunnet og for å fremme nordisk samarbeid. Nordisk Kulturfond er en av de store sterke institusjonene som skal bære kulturarven videre. Det må vi også støtte opp under.

I ettermiddag skal jeg på Nordic Innovation som skal ha 50-årsjubileumsmarkering på Deichman bibliotek. Info Norden har 25-årsjubileum nå og har en utstilling i Vandrehallen. Nordisk råds prisutdeling er viktig for alle musikere og kunstnere, og for å sette miljø og klima på dagsordenen. Hvis vi tenker på avslutningen med sangen «Når himmelen faller ned», satte den spor i oss alle. Den ble skrevet av Anne Grete Preus og framført av Ingrid Bjørnov og Kåre Conradi.

Helt til slutt vil jeg på vegne av Nordisk råd rette en stor takk til Stortinget, alle ansatte, det norske sekretariatet og alt personell for deres store innsats og arbeid – både forarbeidet, arbeidet under disse dagene og opprydningen når den starter nå når vi tar pause her. Tusen takk til tolkene, til kommunikasjonsavdelingene, og til Slottet for lunsjen.

Før jeg hever årets sesjon, ønsker jeg Island og det nye presidentskapet ved Bryndís og Oddný lykke til i 2024 under mottoet Fred og sikkerhet i Arktis. Takk for meg.

Information

Talenummer

354

Type

Huvudinlägg

Person

[Jorodd Asphjell](#)

Status

Waiting for transcription

Dato

02.11.23 14:15